

	<ul style="list-style-type: none"> - ми производителями - Участие в международных проектах - Возможность расширения объемов продаж в страны Латинской Америки, Азии и Африки 	- возможность снижения объемов продаж на традиционных рынках вследствие повышения цен
Внутренние потребители	<ul style="list-style-type: none"> - расширение ассортимента - усиление конкуренции по качеству 	- возможность повышения цен
Смежные отрасли (по отношению к авиастроению)	<ul style="list-style-type: none"> - возможность получения спецзаказов - модернизация производства 	- вероятность сокращения объемов производств или переориентирование на производство других видов продукции
Государственный бюджет	<ul style="list-style-type: none"> - экономия за счет отсутствия субсидий и дотаций - налоговые поступления в бюджет от производителей комплектующих 	<ul style="list-style-type: none"> - изменение статуса Украины как страны-экспортера продукции авиастроения - государственные авиакомпании могут быть ориентированы на приобретение более надежной (дорогостоящей) техники за рубежом; следовательно – увеличение расходов
Занятость	<ul style="list-style-type: none"> - повышение квалификации в соответствии со стандартами ведущих стран экспортеров 	<ul style="list-style-type: none"> - снижение занятости - возможность утечки квалифицированного персонала к конкурентам и в другие сферы экономической деятельности

Вступление Украины в ВТО является неизбежным, вполне логичным политическим и экономическим шагом. Последствия для национального авиастроения могут быть как положительного, так и отрицательного характера (табл. 1), но их наличие и соотношение скорее зависит не от самого факта вступления в ВТО, а от того насколько правильно обдуманно и успешно для украинской стороны будет проходить процесс переговоров со странами-членами данной организации.

Вязовик С.М.

УПРАВЛЕНИЕ ИНВЕСТИЦИОННЫМ ПРОЦЕССОМ ПРЕДПРИЯТИЯ В УСЛОВИЯХ ВЭД

В связи с тем, что на большинстве предприятий оборудование не обновлялось уже в течение пятнадцати - двадцати лет и износ основных фондов достиг 50 - 60% перспективы их выживания и конкурентоспособности всецело зависят от инвестиционной активности.

В свою очередь на инвестиционную активность в значительной мере влияет инвестиционный климат, в общем, в государстве и в регионе в частности, который определяется макроэкономическими факторами (политической обстановкой, экономическим ростом ВВП, относительно неизменной законодательной базой, развитой инвестиционной инфраструктурой и существованием высокого внутреннего спроса на инвестиционные ресурсы).

Из данных представленных в таблице № 1 видно, что и в Украине в целом и в АР Крым инвестирование предприятий, в основном, осуществляется за счет собственных источников, доля всех остальных источников незначительна. Если рассматривать структуру источников финансирования в целом по Украине, то она за три анализируемых года практически не изменялась. В АР Крым в отличие от Украины за анализируемый период прослеживаются существенные изменения. Так после собственных источников финансирования вторую позицию в 2001–2002 гг. занимали иностранные инвестиции, а в 2003 году существенно возросла доля кредитов (более чем в пять раз) и бюджетное финансирование (в два раза), но уменьшилась доля иностранных инвестиций (в два раза).

Таблица № 1. Структура инвестиций в основной капитал по источникам финансирования

№	Источники финансирования	Украина			АР Крым		
		2001	2002	2003	2001	2002	2003
		процентов к общему объему инвестиций					
1.	Средства государственного бюджета	5,4	5,0	7,0	5,2	4,1	8,5
2.	Средства местных бюджетов	4,1	3,7	4,1	6,1	5,5	6,9
3.	Собственные средства предприятий	66,8	65,8	61,4	61,9	65,4	58,9
4.	Кредиты банков и др. займы	4,3	5,3	8,2	0,4	2,6	12,2
5.	Средства иностранных инвесторов	4,3	5,6	5,5	13,9	10,8	5,7
6.	Средства населения на индив. строительство	4,4	4,2	3,6	7,0	5,4	3,7
7.	Другие источники финансирования	10,7	10,4	10,2	5,5	6,2	4,1

Согласно статистическим данным рентабельность от операционной деятельности предприятий в среднем по Крыму в 2001 году составила 2,9 %; в 2002 году – 0,5 %; в 2003 году – 2,8 %. Из данных можно сделать вывод, что большинство предприятий до сих пор являются убыточными и для экономического роста, которых необходимы значительные инвестиции.

В сложившейся ситуации многим предприятиям довольно проблематично привлечь заемный капитал (отсутствие достаточного ипотечного залога и не отвечающее требованиям, предъявляемым банками финансовое состояние предприятий), поэтому основными источниками финансирования на данном этапе должны стать частные инвестиции отечественных и

зарубежних інвесторів. Из даних представлених вище видно, що дані джерела займають незначительну частку в структурі інвестиційних ресурсів.

Що стосується питань залучення іноземних інвестицій, то основним стримуючим фактором є неопределенність в земельному питанні і законодавчо не регульовані питання стосовно іноземних інвестицій. В теперішній час іноземні інвестори бачать перспективи інвестування в такі галузі як: енергетика, сільське господарство, харчова промисловість, транспорт і телекомунікації, машинобудування, торгівля, а також переробка давальчого сировини. Західні фірми при відповідних умовах могли б інвестувати капітал як в інфраструктуру (дороги, телекомунікації і др.), так і в галузеві підприємства, які будуть здатними виготовляти конкурентоспроможні на міжнародному і внутрішньому ринках товари.

Конечно, іноземні інвестиції мають як переваги, так і недоліки. К основним перевагам в залученні іноземних інвестицій можна віднести такі як: прямі іноземні інвестиції створюють додаткові робочі місця; сприяють залученню сучасних технологій, впровадження ноу-хау в виробництво і управління і др.

Однак іноземні інвестиції негативно впливають на розвиток невисокоприбуткових галузей, які є менш привабливими для іноземних інвесторів (в результаті залучення стратегічного інвестора можливо перепрофілювання підприємства, важливого в соціальному плані для регіону).

Таким чином, об'єктивна потреба вітчизняних підприємств в значительних інвестиціях і дефіцит джерел їх фінансування обумовлюють необхідність вироблення ефективної стратегії управління інвестиційним процесом. Данна стратегія повинна ґрунтуватися на оптимальній структурі капіталу з урахуванням економічних, так і соціальних аспектів, впливаючих не тільки на економічний ріст підприємства, але і розвиток регіону.

Джерела і література

1. Статистичний щорічник //Головне управління статистики в АРК, г. Симферополь – 2003 г.
2. Статистичний збірник //Державний комітет статистики України – Київ, 2004 р.

Гайдуків Т.П.

УКРАЇНА І СОТ: ПЕРСПЕКТИВА У ВІДНОСИНАХ

Однією з важливих передумов реалізації євроінтеграційної стратегії України, є вирішення комплексу завдань щодо приєднання до Світової організації торгівлі (СОТ). Дана організація об'єднує 145 країн, на які припадає понад 95 % світової торгівлі.

Дискусії „за” і „проти” членства в СОТ залишилися в минулому. Україна чітко заявила про своє прагнення більш тісно інтегруватися у світове економічне співтовариство і має більшість двосторонніх протоколів, включаючи протоколи із ЄС. Важливим кроком на шляху інтеграції до міжнародної економічної системи є вступ до Світової організації торгівлі.

Приєднання до СОТ є важливим стратегічним рішенням у контексті прагнення України досягти високих економічних і соціальних показників життя. Перш за все, членство у СОТ є інструментом інтеграції України у глобальні економічні структури, у тому числі і в Європейський союз. Адаптуючись до правил СОТ, ми наближаємо національну економіку до європейських стандартів, запроваджуємо реформування економіки на принципах лібералізації та відкритості ринку, а отже - стимулюємо темпи економічного зростання.

Підготовка країни до вступу до СОТ є справою не тільки Уряду та Парламенту, хоча вони забезпечують виконання найактуальнішого завдання – створення законодавчих та інституційних засад приєднання до цієї багатосторонньої системи. Для покращення координації дій Уряду, Парламенту та громадськості з підготовки вступу до СОТ група депутатів ініціювала створення парламентсько-урядової комісії за участю громадськості. Адаптація відповідальності за результати має бути трипартиційною: влада, бізнес та громадські організації повинні об'єднати зусилля заради добробуту країни та окремих регіонів і забезпечити здійснення адекватної підготовки до нових економічних умов, підготовки країни до роботи в умовах більш відкритого ринку.

За словами В. С. Будкіна: „...вступ України до Світової організації торгівлі, це як вступ у зиму. Якщо нормально підготуватися, то без зайвого клопоту можна перезимувати, а там і весна прийде. Проте якщо тільки говорити про проблеми та переваги зими, то шанс дожити до весни буде дуже незначний.

Органами державної влади було проведено значний обсяг роботи для забезпечення вступу України до СОТ. Верховною Радою прийнято ряд законів, що регулюють права інтелектуальної власності, процедури антидемпінгових розслідувань та компенсаційних заходів. Проте залишається ще ряд важливих законопроектів, які мають бути прийняті парламентом у найкоротші терміни: законодавчі акти, що регулюють сферу державної підтримки національних виробників, змінюють систему санітарного та фітосанітарного контролю, суттєво зменшують можливості застосування технічних бар'єрів у торгівлі.

На думку директора Інституту економічних досліджень і політичних консультацій І. Бураковського, щоб отримати у цьому році статус країни з ринковою економікою, для цього новому уряду необхідно заключити двосторонні протоколи про доступ на ринки з певними державами, і, перш за все, з США.

Вступ до СОТ створює нові можливості для української економіки. Участь України у цій організації є запорукою стабільного і прозорого внутрішнього та зовнішнього торговельного режиму, прогнозованості економічної політики, покращення інвестиційного клімату та впровадження міжнародних стандартів якості. можливе зростання конкурентоспроможності українських товарів у результаті посилення конкуренції на українських ринках.